

Gebroken en gebutst

Charissa Meeuwenoord

Iemand die mij dierbaar is, zal binnen afzienbare tijd sterven. 'Heb jij het daar niet erg moeilijk mee?', vraagt een collega mij. 'Jawel en dan moet ik vanavond ook nog een kersttoespraak op de kazerne houden. Ik zie daar best tegenop, ik ben in alles behalve een feeststemming', antwoord ik. Ik besluit om tijdens de toespraak dicht bij mijn eigen gevoel te blijven. Ik begin met de woorden: 'We zitten hier om kerst te vieren. Feestelijk, met een glimlach, maar misschien voelt u zich van binnen wel niet zo feestelijk. Door de situatie in de wereld, in uw gezin, in uw leven. Door verlies dat nu zo pijnlijk zichtbaar en voelbaar is. Door zorgen om uw naasten en om uzelf. Dit kan zo in contrast zijn of lijken met het kerstfeest en het kerstverhaal, maar is dat wel zo?' Tijdens mijn toespraak brand ik kaarsen: de kaars van de vrede, van de liefde en van het geloof. Alle drie doven zij. Uiteindelijk is daar een vierde kaars, de kaars van de hoop, die de andere drie kaarsen weer aansteekt.

Mijn toespraak eindigt als volgt: 'Ik wens u allen een fijne, gezegende en zalige kerst, als het kan. Bovenal wens ik jullie "gewoon" kerst. Met ruimte voor wat en wie er is, met ruimte voor onmacht, boosheid en verdriet om wat of wie er niet is. Ruimte voor missen, ruimte voor tranen, ruimte voor samen. Kerst ook als het gebroken of gebutst is dit jaar. Kerst ook als je je meer gebroken en gebutst dan feestelijk en glitserig voelt. Kerst voor jou, voor jullie. Een onverwacht kwetsbaar licht midden in het donker, een ster in de nacht, een licht van hoop dat niet gedoofd kan worden en dat mag groeien en groter worden in en door ons heen!'

De commandant vraagt me na afloop of hij een kaars mag weggeven. Hij pakt de kaars van de hoop en brengt deze brandend naar een collega. Dan stapt er een man op me af: 'Dominee, kan ik je even spreken? Toen je sprak over de pijn van binnen en de glimlach van buiten raakte me dat, want je had het over mij. Ik draaide me van je weg tijdens je toespraak, omdat ik bang was dat ik zou gaan huilen, maar ik bleef wel luisteren. Ik zou graag een afspraak met je willen maken.' Ik voel dat ik deze man een grote kaars wil geven. Hij kiest de kaars van de vrede. 'Pak je 'm zelf of wil je dat ik 'm pak?' Met een grote glimlach zegt hij: 'Ik wil natuurlijk het liefst de vrede van de dominee zelf overhandigd krijgen.' Ik pak de kaars en samen blazen we het vlammetje uit, zodat hij de kaars mee naar huis kan nemen.

Midden in de winternacht rijd ik naar huis, terwijl ik voel dat mijn eigen verdriet er nog steeds is. Toch ben ik ook meer vervuld van hoop dan op de heenweg. Blijkbaar kunnen er ondanks of misschien wel dankzij mijn eigen verdrietige, gebroken en gebutste gevoel, mooie dingen gebeuren. Deze gedachte neem ik mee, het komende jaar in.

Ds. C. Meeuwenoord is geestelijk verzorger en krijgsmachtpredikante bij Defensie.
E-mail: ci.meeuwenoord@mindef.nl.